

Republika Srbija
VRHOVNI SUD SRBIJE
Rev 3535/08
25.03.2009. godina
Beograd

U IME NARODA

Vrhovni sud Srbije u Beogradu, u veću sastavljenom od sudija: Predraga Trifunovića, predsednika veća, Jasminke Stanojević, Vesne Popović, Ljiljane Ivković-Jovanović i Zvezdane Lutovac, članova veća, u parnici tužilaca AA i BB, oboje iz __, koje zastupa punomoćnik AB, advokat, protiv tuženog Grad Novi Sad, koga zastupa Gradsko javno pravobranilaštvo Novi Sad, radi utvrđenja prava korišćenja, odlučujući o reviziji tuženog izjavljenoj protiv presude Okružnog suda u Novom Sadu Gž. 5347/08 od 25.09.2008. godine, u sednici održanoj 25.03.2009. godine, doneo je

P R E S U D U

PREINAČUJE SE presuda Okružnog suda u Novom Sadu Gž. 5347/08 od 25.09.2008. godine tako što se odbija žalba tužilaca i presuda Opštinskog suda u Novom Sadu br. P. 9006/07 od 20.05.2008. godine, **POTVRĐUJE**.

O b r a z l o ž e n j e

Presudom Opštinskog suda u Novom Sadu br. P. 9006/07 od 20.05.2008. godine, odbijen je tužbeni zahtev kojim su tužioci tražili da se utvrdi da su nosioci prava korišćenja u delu od po 1/2 na parceli br. aa, te da je tuženi to dužan priznati i trpeti da se na osnovu ove presude tužioci uknjiže u javnim knjigama kao nosioci prava korišćenja ove parcele. Istom presudom tužioci su obavezani da tuženom naknade troškove parničnog postupka u iznosu od 55.250,00 dinara.

Presudom Okružnog suda u Novom Sadu Gž. 5347/08 od 25.09.2008. godine, žalba tužilaca je usvojena i prvostepena presuda preinačena tako što je tužbeni zahtev usvojen a tuženi obavezan da tužiocima na ime troškova parničnog postupka isplati 166.575,00 dinara.

Protiv pravosnažne presude donesene u drugom stepenu tuženi je blagovremeno izjavio reviziju, zbog bitne povrede postupka i pogrešne primene materijalnog prava.

Ispitujući pobijanu presudu u smislu člana 399. ZPP-a, Vrhovni sud je našao da je revizija osnovana.

U postupku nema bitne povrede iz člana 361. stav 2. tačka 9. ZPP-a, na koju revizijski sud pazi po službenoj dužnosti, a revizijom se ne ukazuje na druge povrede postupka.

U postupku pred prvostepenim sudom je utvrđeno da je pok. PP bivši iz __, deda ovde tužilaca 1907. godine stekao u vlasništvo parcelu br. bb kuće uz dvorište u ulici ab, kao i parcelu br. vv dvorište u istoj ulici. Po osnovu testamentalnog nasleđivanja ove nepokretnosti nasledio je VV otac tužilaca. Na osnovu rešenja Narodnog odbora Novi Sad, Sekretarijata za finansije od 06.10.1959. godine utvrđeno je da su danom 26.12.1958. godine, odnosno danom stupanja na snagu Zakona o nacionalizaciji najamnih zgrada i građevinskog zemljišta, nacionalizovana i postala društvena svojina sva izgrađena i neizgrađena građevinska zemljišta na teritoriji Opštine Novi Sad, 1-13101 spisak KO Novi Sad na kome se nalaze i navedene parcele. Posle sprovedenog postupka nacionalizacije, a na osnovu rešenja Komisije za nacionalizaciju Narodnog odbora Opštine Novi Sad navedeno zemljište sa zgradom uknjiženo je kao društvena svojina, s tim što se VV ostavlja u svojinu kao dotadašnjem suvlasniku trosoban stana na prvom spratu i jedna garaža u posebnoj dvorišnoj zgradi. Parcela br. bb dobila je broj gg, a sporna parcela vv dobila je broj aa. Prema ZKNJ.UL. br. dd na parceli broj aa i gg u C listu upisano je da je prilikom obnove zemljišnih knjiga 1970. godine a na osnovu stava 1. člana 6. Zakona o svojini na delovima zgrade uknjiženo pravo trajnog korišćenja zemljišta u korist sopstvenika stana, dok je prema zapisniku Komisije za izlaganje podataka o nepokretnosti RGZ od 28.01.2003. godine sporna parcela gg u državnoj svojini korisnika grada Novog Sada ili kako se u listu nepokretnosti navodi da je držalac ovog zemljišta Grad Novi Sad.

Polazeći od utvrđenog činjeničnog stanja, a primenjujući član 71. Pravnih pravila bivšeg Zakona o zemljišnim knjigama, prvostepeni sud je zaključio da je za brisanje ovakve uknjižbe protekao rok od tri godine predviđen navedenim pravilima, iz kojih razloga je tužbeni zahtev odbio kao neosnovan.

Drugostepeni sud je preinačio prvostepenu presudu ocenjujući da se tužbeni zahtev tužilaca s`obzirom na svoju sadržinu ne može smatrati brisovnom tužbom već tužbom za utvrđenje prava korišćenja na spornoj parceli. Po oceni drugostepenog suda prenos prava korišćenja na tuženog izvršen je bez pravnog osnova, odnosno bez odgovarajuće odluke od strane nadležnog državnog organa. Članom 39. Zakona o nacionalizaciji najamnih zgrada i građevinskog zemljišta („Službeni list FNRJ“, br. 52/58, 3/59, 24/59, 24/61) propisano je da građevinsko neizgrađeno zemljište koje je nacionalizovano ostaje u posedu ranijeg sopstvenika sve dok ga on na osnovu rešenja opštinskog narodnog odbora ne preda u posed opštini ili drugom licu, radi izgradnje zgrade ili drugog objekta ili radi izvođenja drugih radova. Na osnovu ove zakonske odredbe drugostepeni sud zaključuje da su

Objekta iz rada izvedenja drugih radova. Na osnovu ove zakonske odredbe drugostepeni sud zaključuje da su tužiocima kao raniji sopstvenici nacionalizovane nepokretnosti, odnosno njihov pravni prethodnik, zadržao pravo korišćenja na spornoj parceli, iz kojih razloga je njihov tužbeni zahtev usvojen kao u izreci drugostepene presude.

Vrhovni sud nalazi da se navedeni zaključak drugostepenog suda u pogledu titulara prava korišćenja na spornoj parceli zasniva na pogrešnoj primeni materijalnog prava.

Kako iz utvrđenog činjeničnog stanja nesumnjivo proizilazi da je sporna parcela br. aa nacionalizovana i prešla u društvenu svojinu, a da na njoj ne postoje uknjiženi objekti u svojini tužilaca, ta nepokretnost prešla je u državnu svojinu stupanjem na snagu Zakona o sredstvima u svojini Republike Srbije („Službeni glasnik RS“, br. 53/95, 3/96, ... 44/99), a tuženi je kao teritorijalna jedinica zadržala pravo da pod uslovima iz člana 47. ovog Zakona nastavi da koristi imovinu koja predstavlja državnu svojinu i njom raspolaže u skladu da ovim i posebnim zakonima, odnosno uz saglasnost Republike. Kako do donošenja ovog Zakona nije izmenjeno pravnosnažno rešenje o nacionalizaciji ta imovina je u skladu sa Zakonom prešla u državnu svojinu, a tuženi grad Novi Sad, kao njen korisnik, zadržao je pravo korišćenja te nepokretnosti.

Dakle, neosnovan je zaključak suda u pobijanoj presudi da je tuženi bez pravnog osnova upisan u javnim knjigama kao nosilac prava korišćenja sporne parcele. Pravni osnov takvog upisa je neizmenjeno rešenje Narodnog odbora Opštine Novi Sad od 06.10.1959. godine, donetog na osnovu člana 58. Zakona o nacionalizaciji najamnih zgrada i građevinskog zemljišta („Službeni list FNRJ“, br. 52/1958), kojim je utvrđeno da su sa 26.12.1958. godine, kao danom stupanja na snagu pomenutog Zakona, nacionalizovana i postala društvena svojina sva izgrađena i neizgrađena građevinska zemljišta na teritoriji Opštine Novi Sad, između ostalog i sporna parcela, da bi nadalje ta imovina na osnovu zakona prešla u državnu svojinu, a tuženi zadržao pravo korišćenja, kako je to i upisano u javnim knjigama. Promena titulara prava korišćenja sporne nepokretnosti u korist tužilaca, prilikom obnove zemljišnih knjiga 1970. godine izvršena je bez pravnog osnova s`obzirom da se odredbe člana 6. stav 1. Zakona o svojini delovima zgrade („Službeni list SFRJ“, br. 43/65 i „Službeni glasnik SRS“, br. 29/73...), po kojima pravo trajnog korišćenja ide u korist sopstvenika stanova, nisu mogle primeniti na spornu parcelu aa, jer se na toj parceli ne nalazi zgrada sa stanom u svojini tužilaca niti njihovi drugi objekti. Osnov za promenu titulara prava korišćenja ne mogu biti ni odredbe člana 39. Zakona o nacionalizaciji najamnih zgrada i građevinskog zemljišta, kako to pogrešno ocenjuje drugostepeni sud, jer se te odredbe odnose na pravo zadržavanja poseda ili državnine neizgrađenog građevinskog zemljišta od strane ranijeg sopstvenika tog zemljišta, koje pravo se po svojoj prirodi i obimu kvalitativno razlikuje od prava korišćenja građevinskog zemljišta koje se može steći samo na osnovu odluke nadležnog organa u skladu sa Zakonom.

Na osnovu člana 407. stav 1. ZPP-a, odlučeno je kao u izreci.

Predsednik veća-sudija,

Predrag Trifunović, s.r.

Za tačnost otpavka

Upravitelj pisarnice

Olivera Strugarević

BB